

[nyheter om eu]

Oklarheter kring EU:s krispaket

Eurozonens stats- och regeringschefer enades efter en nattmangling om ramarna för att hantera den allt djupare eurokrisen. De 15 sidor som publicerades efter toppmötet rymmer gott om principiella ståndpunkter och avsiktsförklaringar, men betydligt färre detaljer hur undsättningen av euron ska genomföras i praktiken. Räddningspaketet innehåller tre huvudbeståndsdelar:

För det första ska Europas banker och finansbolag stärka sin kapitalbas med sammanlagt över 100 miljarder euro. Kapitaltäckningen ska uppgå till minst 9 procent av de riskviktade tillgångarna den 30 juni 2012.

Enligt den europeiska bankmyndigheten EBA, European Banking Authority, måste till exempel Greklands och Spaniens banker stärka sin kapitalbas med 30 respektive 26 miljarder euro. De fyra svenska storbankerna, SEB, Handelsbanken, Nordea och Swedbank, behöver 1,4 miljarder euro, enligt EBA.

För det andra ska bankerna skriva av hälften av sina lån till Grekland. Skuldnedskrivningen avser statspapper som innehas av banker och pensionsfonder. Det beräknas leda till att Greklands statskuld sjunker från beräknade 180 procent av BNP till 120 procent år 2020.

För det tredje ska EFSF, EU:s "räddningsfond", få stärkt förmåga att skydda krisdrabbade euroländers lån upp till 1.000 miljarder euro, cirka 9.100 miljarder kronor.

Det kan ske genom att EFSF, European Financial Stability Facility, som i själva verket är ett Luxemburgbaserat företag med euroländerna som delägare, erbjuder försäkringar till dem som lånar ut pengar till euroländer i kris. Med garantier och försäkringar blir krisländernas lån billigare än om de är tvungna att direkt vända sig till finansmarknaden.

Vid sidan av EFSF skapas ett nytt instrument för investeringar i eurozonens statspapper; SPV, Special Purpose Vehicle. Även här saknas detaljer. SPV ska vara en fond eller bolag som ligger utanför EFSF. Här kan krisländer lägga sina statsobligationer. En del garanteras av EFSF, som också kan erbjuda låneförsäkringar till långivarna.

Vem som ska stå för pengarna är osagt. Inte en enda euro har skjutits till EFSF. Ändå talar euroländernas ledare om en "förstärkning" från 440 till 1.000 miljarder euro. Dessutom är redan en betydande del in-tecknad. Kvar finns drygt 200 miljarder euro. Enligt tidningen Financial Times är Kina, med världens största valutareserv på 3.200 miljarder dollar, berett att gå in med pengar i "räddningsfonden". Redan dagen efter eurotoppmötet var Klaus Regling, chefen för EFSF, i Peking för att locka Kina att hjälpa eurozonen ur skuldskrisen.

Flera experter varnar för att euroledarnas krispaket inom kort kan slitas i stycken när alla oklara detaljer i paketet ska redas ut och fyllas med innehåll.

Oklarheterna i "räddningspaketet" beror på att EU är kompromisser

mellan olika nationella intressen, där de stora medlemsländerna, framför allt Tyskland och Frankrike, alltid har mest att säga till om. Och Angela Merkel och Nicholas Sarkozy är oense om hur eurokrisen ska hanteras.

Däremot är Tyskland och Frankrike överens om att EU till följd av eurokrisen ska få ännu mer makt över medlemsländernas demokratiskt valda regeringar och riksdagar.

Efter ett tysk-franskt toppmöte i mitten av oktober förklarade Angela Merkel att "vi behöver ett starkare Europa och därför kommer det att behövas fördragsändringar".

EU-toppmötet diskuterade förslag från EU-ordföranden Herman van Rompuy om EU-fördragen ska skrivas om för att öka styrningen av euroländernas finanspolitik. EU-toppmötet i mars nästa år ska besluta om process för förändring av fördragen ska inledas.

Gösta Torstensson

Grekland folkomröstar om EU:s nedskärningspolitik

Sista oktober meddelade Greklands premiärminister Giorgos Papandreou att landet ska folkomrösta om fortsättningen på den hårt kritiserade och av EU och IMF dikterade nedskärningspolitiken.

Bland annat har den grekiska regeringen lovat att löneavtal i det privata näringslivet ska rivas upp och att tiotusentals jobb i den offentliga sektorn ska skäras ned.

– Besluten är så långtgående att den grekiska befolkningen måste få ta ställning, förklarade Giorgos Papandreou i en parlamentsdebatt och lovade att resultatet av folkomröstningen kommer att betraktas som bindande för regeringen.

– Om det grekiska folket inte vill ha stödpaketet så kommer det inte att godkännas, fastslog han.

EU-motståndet i Norge växer

Endast 18,6 procent vill att Norge ska bli medlem i EU, enligt en opinionsmätning för tidningarna Klassekampen och Nationen av Gallupföretaget Sentio. 70,8 procent av de tillfrågade sade nej till EU och 10,6 procent uppgav ingen uppfattning.

Det är en ny bottennotering för EU-anhängarna i Norge.

– Det har varit nej-majoritet i sex och ett halvt år nu, men vi kan notera en extra effekt av krisen inom EU och EU:s eländiga hantering av den. Man går inte in i en klubb där det bara är kaos, säger Heming Olaussen, ledare i norska Nei til EU, till Nationen.

Rekordmånga arbetslösa i Storbritannien

Den brittiska arbetslösheten steg i september till den högsta nivån på 17 år. Omkring 2,57 miljoner briter, eller 8,1 procent av arbetskraften, går nu utan jobb, enligt siffror från det nationella statistikkontoret.

EU-krav gör det enklare att dopa sig

Det kommer att bli enklare att dopa sig. EU menar att dopingjägarna gör för stort intrång i integriteten.

Det har i några år pågått en strid mellan europeisk lagstiftning och de hårda rapporteringsregler som världsantidopingens regelverk har. En EU-panel har slagit fast att antidopningsbyrån Wadas system är för integritetskränkande.

Internationella simförbundet har därför slutat att begära in rapporter om var elitidrottare befinner sig.

Bemanningsbranschen ökar i Sverige

Omsättningen i bemanningsbranschen ökade med 18 procent under tredje kvartalet i år jämfört med motsvarande period i fjol. Omsättningen steg till 5,2 miljarder kronor från 4,4 miljarder kronor i fjol.

Hittills i år har branschens omsättning vuxit med 27 procent jämfört med samma period i fjol. Den sammanlagda omsättningen uppgick till 15,6 miljarder kronor.

Sverige öppet för budgetkommissionär

Sverige vill inte nu vara med om en ändring av EU:s grundfördrag, men är öppet för att tillsätta en särskild EU-kommissionär för budgetdisciplin. Det sade statsminister Fredrik Reinfeldt vid ett möte med riksdagens EU-nämnd den 19 oktober.

Reinfeldt sade sig också vara emot förslag om en särskild transaktionsskatt på banker och att inför särskilda euroobligationer. Han betonade vikten av att slå vakt om den inre marknaden och motverka alla tendenser till protektionism.

Skärpt lag mot invandring i Finland

Finlands kristdemokratiska inrikesminister Päivi Räsänen vill skärpa lagarna för så kallad anhöriginvandring i landet. Enligt Päivi Räsänen har Finland betydligt liberalare lagar än många andra europeiska länder. Något som enligt henne gjort att allt fler asylsökande söker sig till Finland.

Det finländska inrikesministeriet vill nu skärpa kriterierna för anhöriginvandring till landet, enligt tidningen Helsingin Sanomat.

Vänsterpartiet kräver undantag från euron

Sverige ska kräva ett formellt undantag från euron i samband med att EU:s Lissabonfördrag ändras. Det föreslår Jonas Sjöstedt och fem andra vänsterpartister i en riksdagsmotion.

De vill dessutom att Sverige förhandlar fram ett särskilt protokoll som ska garantera att de som tillfälligt arbetar i andra EU-länder får samma villkor som inhemskt arbetare.

EU håller på med en fördragsändring för att skapa ett nytt, permanent system för att ge lån till euroländer i kris. Regeringens hållning är att inte öppna för några andra förändringar av Lissabonfördraget.

Portugal rustar för generalstrejk

Portugals fackföreningar följer exemplet från sina sydeuropeiska grannländer och utlyser en generalstrejk i protest mot sociala nedskärningar den 24 november.

– I det här läget legitimerar utarmningen av landet, lågkonjunktorens och arbetslöshetens omfattning och de sociala orättvisor vi ser denna strejk, säger centralorganisationen CGTP:s ordförande Manuel Carvalho da Silva enligt nyhetsbyrån Reuters.

Dyrare läkemedel i Danmark

2,49 kronor betalar danskarna för en Panodil på 7-eleven. Politikerlöftet om att läkemedel skulle bli billigare när försäljningen släpptes fri i Danmark har visat sig falska, rapporterar tidningen 24 timer.

En Panodil kostar upp till sju gånger så mycket i jourbutiken som på apoteket.

EU-razzia mot finansbolag

EU-kommissionen har genomfört en räd mot flera företag för att utreda misstankar om en kartell på marknaden för vissa värdepapper. Företag i fråga handlar med derivat kopplade till Euribor, eurozonens interbankränta.

I ett pressmeddelande skriver EU-kommissionen att de berörda företagen ha brutit mot EU:s konkurrensregler. Företagens namn och de medlemsländer som omfattas av utredningen, avslöjas inte.

Unesco sade ja till palestinier

Unesco har som första FN-organ gett palestinerna fullt medlemskap. Det historiska godkännandet tros öka palestiniernas chanser att bli en erkänd stat.

Stora länder som Kina, Indien, Brasilien, Ryssland och Frankrike röstade för palestiniernas medlemskap. USA, Kanada, Tyskland – och Sverige – röstade emot. Totalt var det 107 av 194 länder som röstade för medlemskapet. Bara 14 länder röstade emot.

EU har återigen misslyckats med en gemensam hållning i en viktig utrikespolitisk fråga.